కథ

# పరిష్కారం

— సయ్యద్ గఫార్

పొద్దుకుంగి- నేలంతా లేత పసుపు ఎండ పర్చుకుంది. ప్రణాళికాల్లోని పరమాన్నం- కుక్కలు నక్కలు, కుతికి వెళ్లాక- మిగిలిన మట్టి పాత్రలాగుంది- ఆ... గూడెం!

ఆరోజు ఆదివారం. అంటే గూడెం జనానికి తెలుగు సినిమా వారం.

వేళకంటే ముందుగా, పశువుల్ని ఇంటికి తోలుకువచ్చి చీవాట్లు, తన్నులు తిని ముక్కులు చీదుకుంటూ కొందరు పిల్లలు చదువుకు, హోంవర్కుకు ఎగనామం పెట్టి పగలంతా చింత తోపులో చిందులేసి- సినిమా ఫైటింగ్‌లు చేసుకుని- ఒక్కొక్కరే తమ వాళ్లక్కనిపించకుండా జాగ్రత్త పడుతూ 'గోడలచాటునుండి నక్కినక్కి చూస్తూ కొందరు పిల్లలు జవ్వి చెట్టుకాడికి చేరుకుంటున్నారు.

ఓరచూపుల కుర్రకారు, తమ ప్రత్యేకతల్ని చాటుకుంటూనే పెద్దల కంట్లో పడకుండా జాగ్రత్త పడుతున్నారు. జ్ఞాపకం ఎరిగిన కాణ్ణుంచి కష్టించడమే తమ పనిగా పెట్టుకుని అకాల వృద్ధాప్యానికి గురైన వాళ్లు- అక్కడక్కడ నేలపైన గుంపులు గుంపులుగా చతికిలబడి చుట్టలు- బీడీలు కాల్చుకొని- కాని కాలం గురించి- కలికాలం గురించి తమదైన ధోరణిలో ముచ్చటించుకుంటున్నారు.

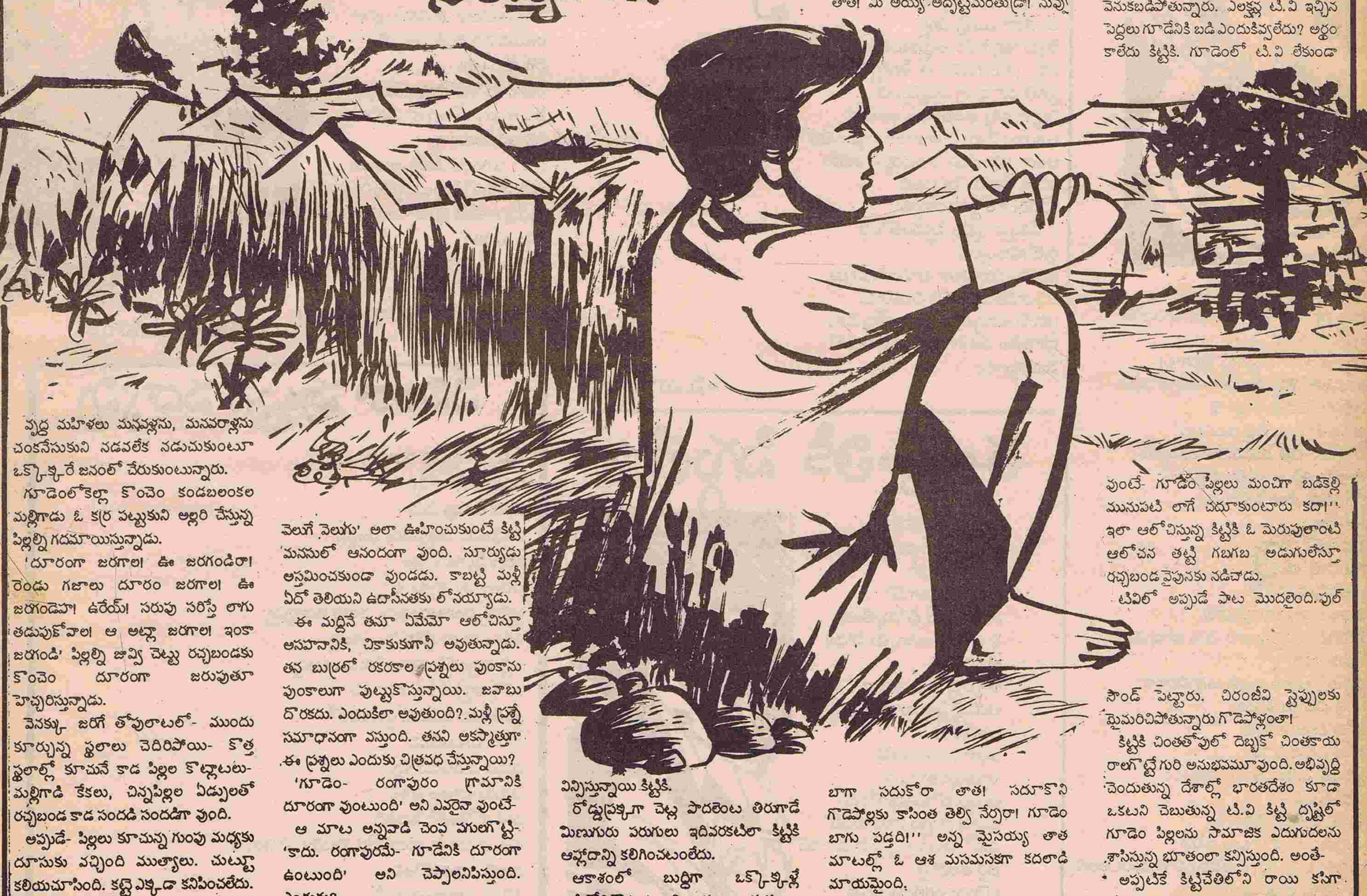

వృద్ధ మహిళలు మనవళ్లను, మనవరాళ్లను చంకనేసుకుని నడవలేక నడుముకుంటూ ఒక్కొక్కరే జనంలో చేరుకుంటున్నారు.

గూడెంలోకెల్లా కొంచెం కండబలంకల మల్లిగాడు ఓ కర్ర పట్టుకుని అల్లరి చేస్తున్న పిల్లల్ని గదమాయిస్తున్నాడు.

'దూరంగా జరగాల! ఊ జరగండిరా! రెండు గజాలు దూరం జరగాల! ఊ జరగండెహె! ఒరేయ్! సరుపు సరిస్తే లాగు తడుపుకోవాల! ఆ అట్లా జరగాల! ఇంకా జరగండి' పిల్లల్ని జవ్వి చెట్టు రచ్చబండకు కొంచెం దూరంగా జరుపుతూ హెచ్చరిస్తున్నాడు.

వెనక్కు జరిగే తోపులాటలో- ముందు కూర్చున్న స్థలాలు చెదిరిపోయి- కొత్త స్థలాల్లో కూచునే కాడ పిల్లల కొట్లాటలు- మల్లిగాడి కేకలు, చిన్నపిల్లల ఏడ్పులతో రచ్చబండ కాడ సందడి సందడిగా వుంది.

అప్పుడే- పిల్లలు కూచున్న గుంపు మధ్యకు దూసుకు వచ్చింది ముత్యాలు. చుట్టూ కలియచూసింది. కిట్టి ఎక్కడా కనిపించలేదు. 'అందరికంటే ముందుగా వచ్చి ముందు వరసలో కూచునే కిట్టి- ఎందుకు రాలేదు?'- అనుకుని గుంపులో ఒకణ్ణి తట్టి- 'ఒరేయ్ సత్తి! కిట్టి నిచూశావా?' అడిగింది.

వాడు తలతిప్పి 'ఏమో నాక్కన్పించలే' అన్చెప్పి ఇంకో ప్రశ్నకు అవకాశం ఇవ్వకుండా- వాడి సావాసగాళ్లతో ముచ్చట్లలో పడిపోయాడు.

మరోసారి కలియజూసి 'ఇంటికాడ వున్నాడేమో' అనుకుని, కిట్టి ఇంటి వైపుగా పరుగుతీసింది.

కిట్టి, ముత్యాలు- ఇద్దరూ అక్కా చెల్లెళ్ల పిల్లలు. గూడేనికి నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరాన ఉన్న హైస్కూల్లో ఏడవ తరగతి చదువుతున్నారు.

ఒకళ్లంటే ఒకళ్లకు ప్రాణం!

చదువులోనూ- ఆటల్లోనూ ఇద్దరూ పిడుగులే. 'అసలు కిట్టికియ్యాల ఏమయింది? ఎందుకు రాలేదు?' అనుకుంటూ కిట్టి వాళ్ల గుడిసె కాడికి చేరుకుంది ముత్యాలు.

కిట్టి నులకమంచపైన కూచుని ఎటో చూస్తూ ఏదో ఆలోచిస్తున్నారు.

ఈడికేమయిందియ్యాల?' అనుకుంటూనే- 'నీ కోసం ఊరంతా తిరిగొస్తున్నాను. ఇక్కడ కూచున్నావేంది? రచ్చబండకాడికి రావా?' అడిగింది. తిరిగిన అలసటతో రుసరుసలాడ్తూ-

'నేను రాను' అన్నాడు కిట్టి- ఆ జవాబులో ఏదో తిరస్కారం.

అయినా మళ్లీ అడిగింది- 'ఏం? ఎందుకు రావు. నీకు చిరంజీవి సిన్మా అంటే ఇష్టమేగా?'

'నేనే రానన్నానుగా! నువ్వెళ్లు' అంటూ కోపంగా జవాబు చెప్పి విసురుగా బయటికెళ్లాడు కిట్టి.

ఇంటినుంచి బయటికొచ్చిన కిట్టి ఆలోచించుకుంటూ గూడెం బయటికొచ్చి నుల్చొని ఆకాశం వంక చూశాడు. సాయంత్రం ఆరుగంటలు కావస్తుంది కాబోలు- సూర్యుడు అస్తమించకుండా ఆకాశంలో అలాగే ఆగిపోతే ఎలాగుంటుంది? అసలు చీకటి అనే మాటే వుండదు. అంతా వెలుగే వెలుగు' అలా ఊహించుకుంటే కిట్టి మనసులో ఆనందంగా వుంది. సూర్యుడు అస్తమించకుండా వుండడు. కాబట్టి మళ్లీ ఏదో తెలియని ఉదాసీనతకు లోనయ్యాడు.

ఈ మధ్దినే తనూ ఏమేమో ఆలోచిస్తూ అసహనానికి, చికాకుకూనీ అవుతున్నాడు. తన బుర్రలో రకరకాల ప్రశ్నలు పుంకాను పుంకాలుగా పుట్టుకొస్తున్నాయి. జవాబు దొరకదు. ఎందుకిలా అవుతుంది? మళ్లీ ప్రశ్నే సమాధానంగా వస్తుంది. తనని అకస్మాత్తుగా ఈ ప్రశ్నలు ఎందుకు చిత్రవధ చేస్తున్నాయి?

'గూడెం- రంగాపురం గ్రామానికి దూరంగా వుంటుంది' అని ఎవ్వరైనా వుంటే- ఆ మాట అన్నవాడి చెంప పగులగొట్టి- 'కాదు. రంగాపురమే- గూడేనికి దూరంగా ఉంటుంది' అని చెప్పాలనిపిస్తుంది. ఎందుకు?

పది కుటుంబాల రంగాపురం భూస్వాముల భూముల్లో- వంద కుటుంబాల గూడెం మనుషులు రేయింబవళ్లు కష్టపడినా తిండికి గడవటమే కష్టంగా వుంటుంది. భూస్వాముల గరిశెల్నిండా ధాన్యమే. గట్టుమీద నుంచొని హుకుం జారీచేసే వాళ్లకు అన్నీ సుఖాలు- సంబరాలూనూ- ఆరుగాలం కష్టపడి పంటలు పండించే గూడెం మనుషులకు కన్నీళ్లు- పస్తులు- అర్ధాంతర చావులు ఎందుకు? 'పన్నెండు సంవత్సరాలు నిండూ లేని కిట్టికి ప్రశ్నల పరంపర ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

గూడెంలోని పిల్లలంటే బళ్లో పంతుళ్లకుకూడా చిన్నచూపే. ఎందుకు?

సరిగ్గా వారం క్రితం బళ్లో జరిగిన ఓ సంఘటన గుర్తొచ్చింది కిట్టూకి.

ఆరు నెలల పరీక్షల్లో క్లాసులో అందరికంటే తనకు ఎక్కువ మార్కులొచ్చాయి. దానికి 'మెచ్చుకోలుగా క్లాస్ టీచర్ ''ఎరా కిట్టి! అన్ని సబ్జెక్టుల్లోనూ నీకు ఫస్ట్ క్లాస్ మార్కులొచ్చాయి. నీకిన్ని తెలివి తేటలు ఎక్కడివి రా?'' అన్చెప్పి ప్రక్కనే నిల్చున్న హెడ్‌మాస్టర్‌తో ''చూశారా సార్ కిట్టిగాడు క్లాస్ ఫస్ట్ వచ్చాడు! చూడబోతే 'హైబ్రీడ్' లాగున్నాడు కదూ?'' అని చెప్పడం... హెడ్ మాస్టర్‌తోసహా అక్కడున్న పంతుళ్లందరూ నవ్వటం ఇంకా గుర్తుంది. మెచ్చుకున్నందుకు గర్వంగా వున్నా హైబ్రీడ్ అనే పదానికి అర్థం తెల్సుకోవటానికి నాలుగు రోజులు పట్టింది. అప్పటినుండే తనలో విపరీతమైన మార్పు వచ్చింది.

తోటి పిల్లలతో ఆడుతూపాడుతూ గడపలేకపోతున్నాడు తను. రేపు స్కూలుకు వెళ్లాక ''ఏడవ తరగతి చదువుతున్న నేనే హైబ్రీడ్నైతే మీరు పెద్ద చదువు చదివిన పెద్ద హైబ్రీడ్ కదూసార్! చెప్పెయ్యాలి అని నిర్ణయించుకున్నాడు. అలా అనుకుని కొంచెం తేలికపడ్డాడు.

అప్పటికే బాగా చీకటిపడిపోయింది. కీచురాళ్ల చప్పుడు గూడెపోళ్ల ఆకలి కేకల్లా విన్పిస్తున్నాయి కిట్టికి.

రోడ్డుప్రక్కగా చెట్ల పొదలెంట తిరుగాడే మిణుగురు పురుగులు ఇదివరకటిలా కిట్టికి ఆహ్లాదాన్ని కలిగించటంలేదు.

ఆకాశంలో బుద్ధిగా ఒక్కొక్కళ్లే బడిలోనికొస్తున్న విద్యార్థుల్లా చుక్కలు ఒక్కొక్కటిగా పొడుచుకొస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడు బడి ఎగ్గొట్టి పశువులను కాయబోయే గూడెంపిల్లల్లా కొన్ని చుక్కలు రాలిపోతున్నాయి.

ఇలా ఆకాశానికేసి చూస్తూ ఆలోచిస్తున్న కిట్టికి పొలంనుంచి వస్తున్న మైసయ్య తాత పిలుపుతో తేరుకున్నాడు.

''ఏరా తాత! ఊరంతా ఓదారైతే ఉలిపికట్టెదోదారి అన్నట్లు గూడెపోలంత టి.విలో సినిమా సూత్తుంటే నువ్విడున్నావేందిరా!'' అడిగాడు మైసయ్య తాత!

''ఉత్తిగానే వచ్చాను తాత! అద్సరే తాత! నేను నీకో అడుగుతాను చెబుతావా?''

''తెల్సిందైతే చెబుతారా తాతో. అడుగు?'' అన్నాడు మైసయ్య తాత. ''పిడికి- ధర్మ సందేహాలేంటియో'' అనే ఉత్సుకతతో-

''నువ్వు గూడేనికి పెద్దవి కదా! నువ్వుకూడా పొద్దుగూకులు పనెందుకు చేస్తావు?'' అడిగాడు కిట్టు.

ఊహించని ప్రశ్నకు ఎనభై సంవత్సరాల మైసయ్య ముడతలుపడ్డ ముఖంతో ముసిముసిగా నవ్వు ''ఓరేయ్ తాత! పెద్దోడి వైపోతున్నావురోయ్!, పెద్ద పెద్ద పెశ్న లేస్తున్నావ్! అందుకే అంటారు... సదూకుంటే ఆలోచనొత్తది, తెలివొత్తదని! ఓరే తాత! నేను గూడేనికి పెద్దనుకాని- ఆస్తిపాస్తుల్లో కాదుకదరా తాత! భూములన్ని భూస్వాములయేనాయే! కష్టపడితేనేకదా బువ్వ దొరికేది'' అనుభవ సారాన్నంతా చెప్పాడు మైసయ్య తాత!

''మరి మన గూడెపోళ్లకెవరికీ అస్సలు భూములే లేవు?'' మరో ప్రశ్న వేశాడు కిట్టి.

''లేకేంరా తాత! ఇక్కడున్న భూములన్నీ గూడెపోళ్ల ఇనాం భూములేరా!

డబ్బున్న ఆసాములు- గూడెపోళ్ల తెలివి తక్కువతనాన్ని చూచి ఆల్ల అవసరాలకు అప్పుడిన్ని- ఇప్పుడిన్ని డబ్బులు అప్పగించి వడ్డీలకు వడ్డీలు సెక్రవడ్డీలు కట్టి అయి కట్టలేక పోతే భూములు రాయించుకుని 'కబ్జా చేస్కున్నారు తాత! అగో అప్పటినుంచి ఇట్టా కూలి సేసుకునే బతుకుతున్నాంరా? ''ఏవో జ్ఞాపకాల్లో కెళ్లి గతం గుర్తురాక మైసయ్య తాత గొంతు కొంచెం జీరబోవటం కిట్టి గమనించాడు.

''అంటే మన భూముల్లో మనమే కూలి చేసుకుని బతుకున్నామన్నమాట''

''ఉన్నమాటేరా తాత! ఓరే! గింత వయస్సులో ఇంతేసి ఆలోచనలు సేత్తున్నావ్! పెద్దయ్యాక పెద్దాఫీసర్వి అయ్యేట్టున్నావ్‌రా తాత! మీ అయ్య అదృష్టమంతుడ్రా! నువ్వు బాగా సదుకోరా తాత! సదూకొని గూడెపోళ్లకు కాసింత తెల్వి నేర్పరా! గూడెం బాగు పడ్తది!'' అన్న మైసయ్య తాత మాటల్లో ఓ ఆశ మసమసకగా కదలాడి మాయమైంది.

''అట్టాగే తాత'' అన్చెప్పి మైసయ్యతాత వెంట గూడెం వైపుకు బయలు దేరాడు కిట్టు.

కొద్దిసేపు మౌనం తర్వాత తాత ఎలక్షన్లలో మన గూడేనికి టి.వి ఎందుకిచ్చారు అని అడిగాడు.

ఓట్లేసినందుకు అన్నాడు.

''ఓట్లేస్తే ఎందుకిస్తారు?'' మళ్లీ అడిగాడు కిట్టి.

''మనం ఓట్లేస్తే వాళ్లు ఎన్నికల్లో గెలుస్తారు. గెలిసి పెద్ద మడుసులైపోతారు. బోలెడు డబ్బులు సంపాదిస్తారు. ఆల్లకట్టా లాభం వుంటుంది కాబట్టి. ఎలక్షన్లల డబ్బులిత్తారు. సారాయిపోస్తరు. తింటానికి ఓ గుడ్డను ఇస్తారు. ఈపాలి గూడెం కుర్రోళ్లంతా కలిసి గూడేనికి టి.వి కావాలని పట్టుపట్నార్రా! అందుకోసమని ఈపాలి ఎలక్షన్ల మన గూడేనికి టి.వి ఇచ్చారు. అదిరా తాత టి.వి కత- అయినా ఒరే తాత నీకే వయస్సులో ఇంత పెద్ద ఆలోచనలెందుగ్గాని నువ్వు బాగా సదూకొని పెద్దోడివవ్వరా అప్పుడు నీకే అన్నీ తెలుస్తాయ్! వస్తాన్రా తాతా!'' అంటూ తాముండే గుడిసెద్గగర పడేసరికి అటువైపుగా మళ్లాడు మైసయ్య తాత!

మైసయ్య తాత గుడిసెలోనికెళ్లంతవరకు అక్కడనుంచోని చూస్తుండిపోయాడు కిట్టి తిరిగి ఆలోచనలు ముసుకున్నాయి వాడి బుర్రలో! మైసయ్య తాత చెప్పినట్లు తనూ బాగా చదూకోవాలి! చదుకొని పెద్దాణ్ణే కావాలి అని నిర్ణయించుకున్నాడు. అంతలోనే తనొక్కడే చదివి బాగుపడ్తే మరి తన తోటి పిల్లలు? అందరూ చదూకోవాలి, అట్టయితేనే గూడెం బాగుపడ్తది. అందుకు తనేం చెయ్యాలి?

మళ్లీ ప్రశ్నలే

''మునుపు మంచిగా చదుకునే గూడెం పిల్లలు ఈ ఎలక్షన్ల టి.వి వచ్చిన రోజునుంచి మంచిగా చదవక మొద్దులయిపోయారు. సినిమా ముచ్చట్లు పాటల ముచ్చట్లే చెప్పుకుంటున్నారు.. సినిమాల్లోలాగా ఫైటింగులు చేస్తున్నారు. ఒళ్లో పంతుళ్ల కొట్టే దెబ్బలకు చదుకోవాల్సిందిపోయి బడి ఎగ్గొట్టి గొడ్లు కాయపోతున్నారు. భూస్వాముల పిల్లలు ట్యూషన్లు చదివి మంచి మార్కులు తెచ్చుకుంటున్నారు'' ఇలా ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ గూడెం బతుకుల్లో చదువులేనితనం వాళ్లను ఎంత నష్టపరుస్తుందో కొంచెం కొంచెం అర్థం కాసాగింది కిట్టికి.

అసలు ఈ ఎలక్షన్ టి.వి మూలంగానే గూడెం పిల్లలు చదువులో వెనుకబడిపోతున్నారు. ఎలక్షన్ల టి.వి ఇచ్చిన పెద్దలు గూడేనికి బడి ఎందుకివ్వలేదు? అర్థం కాలేదు కిట్టికి. గూడెంలో టి.వి లేకుండా వుంటే- గూడెం పిల్లలు మంచిగా బడికెల్లి మునుపటి లాగే చదూకుంటారు కదా!''

ఇలా ఆలోచిస్తున్న కిట్టికి ఓ మెరుపులాంటి ఆలోచన తట్టి గబగబ అడుగులేస్తూ రచ్చబండ వైపునకు నడిచాడు.

టివిలో అప్పుడే పాట మొదలైంది. ఫుల్ సౌండ్ పెట్టారు. చిరంజీవి స్టెప్పులకు మైమరిచిపోతున్నారు గూడెపోళ్లంతా!

కిట్టికి చింతతోపులో దెబ్బకో చింతకాయ రాలగొట్టే గురి అనుభవమూ వుంది. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో భారతదేశం కూడా ఒకటని చెబుతున్న టి.వి కిట్టి దృష్టిలో గూడెం పిల్లలను సామాజిక ఎదుగుదలను శాసిస్తున్న భూతంలా కన్పిస్తుంది. అంతే-

అప్పటికే కిట్టిచేతిలోని రాయి కసిగా టి.విని తాకటం- అది భళ్లున పగలటం క్షణంలో జరిగిపోయింది.

ప్రదేశమంతా కేకల్తో అరుపుల్తో గొడవ గొడవగా మారిపోయింది. అసలు ఏమైందీ- టీవీ ఎలా పగిలింది. ఎవ్వరికీ తెలీదు. ఎవరికి తోచినట్లు వారు కారణాలు వెతుక్కుంటున్నారు.

కొందరు ఆవేశపడ్తున్నారు. కొందరు కరెంటు ఓల్టేజి పెరిగి పగిలిపోతుందేమో అని సర్ది చెప్పుకోబోతున్నారు.

కొందరు రాయి తగిలిందంటున్నారు. ఎటువైపునుంచి కొట్టారు? ఎవరు కొట్టారో? ఎవరికీ తెలీదు.

కారణం ఒక్కడికే తెలుసు.

అప్పుడే వచ్చి రాయి విసురుతున్న కిట్టిని చూచి ముసిముసిగా నవ్వుకున్న మైసయ్య తాతకు మాత్రమే!